Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2026
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	24 Νοεμβρίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 629 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 629 final.

συνημμ.: COM(2026) 629 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.11.2026
COM(2026) 629 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα

Εισαγωγή

1. Όλοι οφείλουν να πληρώνουν το μερίδιο φόρων που τους αναλογεί. Όταν οι φόροι παραμένουν απλήρωτοι, οι φορολογικές αρχές πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα ανάκτησης για την είσπραξή τους. Ωστόσο, η αρμοδιότητα των φορολογικών αρχών περιορίζεται στη δική τους εθνική επικράτεια. Δεν μπορούν να ανακτήσουν απαιτήσεις στο εξωτερικό, παρότι οι οφειλέτες ενδέχεται να έχουν μετεγκατασταθεί σε άλλες χώρες ή να διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία εκεί. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, η ΕΕ έχει θεσπίσει νομοθεσία που επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα. Το εν λόγω νομικό πλαίσιο περιλαμβάνεται στην οδηγία 2010/24/ΕΕ (στο εξής: οδηγία για την είσπραξη)[1]. Τώρα που οι διατάξεις της οδηγίας έχουν μεταφερθεί στα εθνικά νομικά τους συστήματα, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, κοινοποίησης εγγράφων, είσπραξης φορολογικών απαιτήσεων για λογαριασμό αιτούντος κράτους μέλους και λήψης ασφαλιστικών μέτρων, όπου απαιτείται.

   Η αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη συμβάλλει στην καταβολή των φόρων από όλους και αποτρέπει τη φορολογική απάτη και τις δημοσιονομικές απώλειες για τα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτόν προωθούνται η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων στην ΕΕ.

2. Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει ανά πενταετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία των εν λόγω διευθετήσεων περί συνδρομής για την είσπραξη. Η παρούσα έκθεση αποτελεί συνέχεια της έκθεσης της Επιτροπής COM(2020) 813 final, της 18ης Δεκεμβρίου 2020[2], και καλύπτει την περίοδο 2020-2025.

3. Στο πλαίσιο της σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή διενήργησε ολοκληρωμένη έρευνα μεταξύ όλων των κρατών μελών το 2025, ζητώντας τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά δεδομένα για ευρύ φάσμα θεμάτων σχετικά με την είσπραξη φόρων. Το ερωτηματολόγιο εστίασε στην οργάνωση και τους πόρους των εθνικών κεντρικών γραφείων διασύνδεσης, στην ορθή χρήση των ηλεκτρονικών εντύπων για την αποστολή αιτήσεων συνδρομής και την απάντηση σε αυτά, στην τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στην οδηγία για την είσπραξη, στον αντίκτυπο των αμφισβητούμενων αξιώσεων και των προθεσμιών παραγραφής, καθώς και στη διαθεσιμότητα ασφαλιστικών μέτρων. Αποσκοπούσε επίσης στην καλύτερη κατανόηση της χρήσης των διαθέσιμων εργαλείων, καθώς ζητούσε από τα κράτη μέλη να παράσχουν δεδομένα σχετικά με τα ποσοστά είσπραξης σε εθνικό επίπεδο και τις πρακτικές διαγραφής τους, τη συνεργασία με τους διαχειριστές αφερεγγυότητας, τη διεκπεραίωση των αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ και την είσπραξη του ΦΠΑ που παραμένει ανεξόφλητος στο πλαίσιο του καθεστώτος της μονοαπευθυντικής θυρίδας (στο εξής: OSS)[3]. Τέλος, στο πλαίσιο της έρευνας ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τον διοικητικό φόρτο, τη δυνατότητα πολυμερούς δράσης και άλλες πιθανές μεταρρυθμίσεις της ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και σχετικά με τη συνεργασία με τρίτες χώρες. Οι απαντήσεις που υποβλήθηκαν ελήφθησαν υπόψη για την ανάλυση που παρατίθεται στην παρούσα έκθεση.

---

[1] Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα (ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1).

[2] Έκθεση COM(2020) 813 final της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2020, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου.

[3] Βάσει του ενωσιακού πλαισίου της OSS, οι υποκείμενοι στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της ΕΕ και παραδίδουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες σε ιδιώτες πελάτες σε άλλα κράτη μέλη μπορούν να δηλώνουν και να καταβάλουν στο δικό τους κράτος μέλος (κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS) τον ΦΠΑ που οφείλεται στα εν λόγω άλλα κράτη μέλη (κράτη μέλη κατανάλωσης). Το κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS εισπράττει τον εν λόγω ΦΠΑ και στη συνέχεια τον μεταβιβάζει στα κράτη μέλη κατανάλωσης.

Ωστόσο, δεν απάντησαν όλα τα κράτη μέλη ικανοποιητικά και έγκαιρα στην εν λόγω έρευνα. Ένα κράτος μέλος δεν απάντησε καθόλου.

1. Εξελίξεις μετά την προηγούμενη έκθεση

4. Η προηγούμενη έκθεση προσδιόρισε **πέντε δράσεις προτεραιότητας**:

   1) Βελτίωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση της συνδρομής για την είσπραξη φόρων, προκειμένου να διασφαλιστεί καλύτερη αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης αποφυγής ή περιορισμού του πρόσθετου φόρτου εργασίας για τις εθνικές φορολογικές αρχές. Είναι επίσης σκόπιμο να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη σχέση μεταξύ του φόρτου εργασίας των εισερχόμενων αιτήσεων συνδρομής και των διοικητικών πόρων που χρησιμοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.
   2) Εξέταση των προβλημάτων σε επίπεδο επιμέρους κρατών μελών σχετικά με τους εθνικούς κανόνες ή τις εθνικές πρακτικές είσπραξης που παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.
   3) Εξέταση των αναγκών και των τρόπων βελτίωσης της λειτουργίας του συστήματος συνδρομής για την είσπραξη σε επίπεδο ΕΕ.
   4) Ανάπτυξη των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη νομοθεσία περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, τόσο από τις εθνικές φορολογικές αρχές όσο και από τους φορολογούμενους.
   5) Εξέταση των δυνατοτήτων και των τρόπων προώθησης και διευκόλυνσης της συνδρομής για την είσπραξη σε τρίτες χώρες, λαμβανομένων υπόψη των αρμοδιοτήτων και των προτεραιοτήτων της ΕΕ.

5. Όσον αφορά την παρακολούθηση των εν λόγω δράσεων προτεραιότητας, είναι δυνατό να αναφερθούν οι **ακόλουθες εξελίξεις**:

   1) Για τη διευκόλυνση και τη βελτίωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων[4], η Επιτροπή ανέπτυξε ένα εργαλείο για τη συλλογή των στατιστικών στοιχείων με αυτοματοποιημένο τρόπο. Μια δοκιμή που διενεργήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2025 επιβεβαίωσε τη συνολική αξιοπιστία του, παρότι η ακρίβειά του εξακολουθεί να εξαρτάται από την ορθή χρήση των ηλεκτρονικών εντύπων για τις αιτήσεις συνδρομής για την είσπραξη και τις επακόλουθες δράσεις.
   Από το 2026 (για στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συνδρομή για την είσπραξη το 2025), συλλέγονται πρόσθετα σχετικά στοιχεία, όπως η έγκαιρη υποβολή των απαντήσεων και ο αριθμός και οι λόγοι των αναθεωρήσεων των αιτήσεων συνδρομής.
   Η αυτοματοποιημένη συλλογή στατιστικών στοιχείων όχι μόνο ενισχύει την αξιοπιστία των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, αλλά συμβάλλει επίσης στη μείωση του διοικητικού φόρτου για αυτά.
   2) Μετά την εξέταση των ζητημάτων που τέθηκαν σε επίπεδο επιμέρους κρατών μελών, το 2023 η Επιτροπή ξεκίνησε πιλοτικές δράσεις της ΕΕ σε σχέση με 8 κράτη μέλη όσον αφορά την πρόσβαση των αρμόδιων για την είσπραξη εθνικών αρχών σε

[4] Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1 της οδηγίας 2010/24/ΕΕ, κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει ετησίως στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων για παροχή πληροφοριών, κοινοποίηση και είσπραξη ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων που αποστέλλονται σε κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και λαμβάνονται από κάθε αιτούν κράτος μέλος κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και το ύψος των απαιτήσεων για τις οποίες ζητείται συνδρομή είσπραξης και τα εισπραχθέντα ποσά.

πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς και άλλα περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να ανταποκρίνονται σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών που είναι συναφείς για τους σκοπούς είσπραξης φόρων. Οι δράσεις αυτές κατέληξαν σε διάφορες διευκρινίσεις και τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας, βελτιώνοντας την ικανότητα των εν λόγω αρχών να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για να ανταποκρίνονται σε αίτηση άλλου κράτους μέλους σχετικά με περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην περιοχή δικαιοδοσίας τους.

3) Επιπροσθέτως, τον Οκτώβριο του 2024 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά κράτους μέλους (Μάλτα) ζητώντας τη λήψη διορθωτικών μέτρων: οι απαιτήσεις άλλων περιοχών δικαιοδοσίας δεν θεωρούνταν άμεσα εκτελεστές, αλλά χρειαζόταν προηγούμενη επικύρωση από τα εθνικά δικαστήρια. Η πρακτική αυτή ερχόταν σε αντίθεση με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας για την είσπραξη, το οποίο προσδίδει άμεση εκτελεστική ισχύ στον ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Η εν λόγω διαδικασία επί παραβάσει περατώθηκε μετά την έναρξη ισχύος των νομοθετικών τροποποιήσεων το 2025 για την ευθυγράμμιση των εθνικών κανόνων με το ενωσιακό δίκαιο.
4) Η Επιτροπή προώθησε επίσης τις γνώσεις και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη νομοθεσία όσον αφορά τη συνδρομή για την είσπραξη, τόσο μεταξύ των εθνικών φορολογικών αρχών όσο και μεταξύ των φορολογουμένων, μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών: τακτικών συνεδριάσεων της ομάδας εμπειρογνωμόνων στον τομέα της είσπραξης, ειδικών εργαστηρίων Fiscalis για νέους υπαλλήλους, θεματικών εργαστηρίων σχετικά με ειδικά ζητήματα όπως η προστασία των δικαιωμάτων των φορολογουμένων και μέσω της έναρξης λειτουργίας μιας ενότητας ηλεκτρονικής μάθησης για τη χρήση των ηλεκτρονικών εντύπων. Οι δραστηριότητες αυτές συμπλήρωσαν τις εθνικές προσπάθειες κατάρτισης.
5) Η συνδρομή για την είσπραξη αποτέλεσε επίσης αντικείμενο διεθνών διαπραγματεύσεων. Συμφωνήθηκε νέο πλαίσιο με το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας[5], ενώ συμπεριλήφθηκαν διατάξεις στη συμφωνία σύνδεσης που αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης με την Ανδόρα και τον Άγιο Μαρίνο[6] και διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις με την Ελβετία και τη Νορβηγία[7]. Οι πρωτοβουλίες αυτές συμβάλλουν στην επέκταση της συνεργασίας για την είσπραξη πέραν της ΕΕ.

   Στο πλαίσιο των συμφωνιών που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με το Ηνωμένο Βασίλειο και ορισμένων διμερών πρωτοβουλιών των κρατών μελών, η Επιτροπή εντόπισε προκλήσεις όσον αφορά τη διασφάλιση της συμβατότητας με το

---

[5] ΕΕ L 149 της 30ής Απριλίου 2021, σ. 10. Οι νέες διατάξεις σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη φόρων καθορίζονται στο πρωτόκολλο για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους και δασμούς, το οποίο αποτελεί παράρτημα της εν λόγω συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας.

[6] Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Πριγκιπάτου της Ανδόρας και της Δημοκρατίας του Αγίου Μαρίνου, αντίστοιχα, [COM(2024) 189 final της 26ης Απριλίου 2024].

Αφού εγκριθεί, το πρωτόκολλο της Ανδόρας που επισυνάπτεται στην εν λόγω συμφωνία θα προβλέπει νέους κανόνες σχετικά με τη συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με εισαγωγικούς και εξαγωγικούς δασμούς. Οι νέοι αυτοί κανόνες καθορίζονται στο άρθρο 25 του πρωτοκόλλου της Ανδόρας και αντικαθιστούν τους κανόνες που είχαν εγκριθεί προηγουμένως βάσει των άρθρων 4-24 της απόφασης αριθ. 1/2003 της μεικτής επιτροπής ΕΚ-Ανδόρας, της 3ης Σεπτεμβρίου 2003 (ΕΕ L 253/3 της 7ης Οκτωβρίου 2003). Οι μελλοντικές διατάξεις σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη όλων των φορολογικών απαιτήσεων θα πρέπει να συμφωνηθούν με την Ανδόρα και τον Άγιο Μαρίνο εντός τεσσάρων ετών από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας σύνδεσης (άρθρο 63 της προτεινόμενης συμφωνίας σύνδεσης).

[7] Οι τρέχουσες διαπραγματεύσεις με τη Νορβηγία αποσκοπούν στην επέκταση του πεδίου εφαρμογής της συνδρομής για την είσπραξη βάσει της υφιστάμενης συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων στον τομέα του ΦΠΑ (ΕΕ L 195/1 της 1ης Αυγούστου 2018).

ενωσιακό δίκαιο. Όπου κρίθηκε αναγκαίο, η Επιτροπή παρενέβη για να αποσαφηνίσει το νομικό πλαίσιο και να εξασφαλίσει τις αναγκαίες προσαρμογές, ώστε οι συμφωνίες να ευθυγραμμιστούν με τους κανόνες της ΕΕ. Υπενθυμίστηκε ότι οι φόροι και οι δασμοί που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί συνδρομής για την είσπραξη της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα πρέπει να καλύπτονται από τις αντίστοιχες διατάξεις συμφωνιών και μνημονίων συνεννόησης που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των κρατών μελών και του Ηνωμένου Βασιλείου. Ομοίως, διευκρινίστηκε ότι οι διμερείς ρυθμίσεις μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα πρέπει να αντιβαίνουν στις διατάξεις περί συνδρομής για την είσπραξη της συμφωνίας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου και του πρωτοκόλλου της για την Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία[8].

2. Συνδρομή για την είσπραξη μεταξύ των κρατών μελών: πόσο αποτελεσματική είναι;

2.1. Αριθμοί αιτήσεων, αιτούμενα ποσά και ποσά που πράγματι εισπράχθηκαν[9]

6. Ο αριθμός των αιτήσεων συνδρομής έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη. Η τάση αυτή αντικατοπτρίζεται στην αυξανόμενη χρήση όλων των ειδών αιτήσεων διασυνοριακής συνεργασίας για την είσπραξη φόρων. Πρόκειται για αιτήσεις παροχής πληροφοριών που είναι ευλόγως συναφείς για την αιτούσα αρχή όσον αφορά την είσπραξη των απαιτήσεών της, αιτήσεις κοινοποίησης προς τον αποδέκτη εγγράφων σχετικών με την είσπραξη των εν λόγω απαιτήσεων, αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων για τη διασφάλιση της μελλοντικής είσπραξης των απαιτήσεων και αιτήσεις λήψης μέτρων είσπραξης.

Πίνακας 1: Συνολικοί αριθμοί αιτήσεων που ελήφθησαν από όλα τα κράτη μέλη (2020-2025)

	Αιτήσεις παροχής πληροφοριών	Αιτήσεις κοινοποίησης	Αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων	Αιτήσεις είσπραξης	Συνολικός αριθμός αιτήσεων
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Ορισμένα κράτη μέλη έλαβαν περισσότερες αιτήσεις συνδρομής από ό,τι άλλα. Επισκόπηση του αριθμού των αιτήσεων που έλαβε κάθε κράτος μέλος κατά την περίοδο 2024-2025 παρέχεται στο παράρτημα 1.

[8] Βλ. έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη διαπραγμάτευση διμερών διακανονισμών ή συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου, όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ ή τη συνδρομή για την είσπραξη οποιωνδήποτε φόρων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης (ΕΕ) 2021/689 του Συμβουλίου [COM(2025) 16 final της 28ης Ιανουαρίου 2025].

[9] Πρέπει να σημειωθεί ότι, μόνο από το 2025, τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μέσω αυτοματοποιημένου εργαλείου το οποίο χρησιμοποιείται από όλα τα κράτη μέλη.

7. Επίσης, τα εισπραχθέντα ποσά παρουσίασαν συνολικά ανοδική τάση τα τελευταία έτη, αλλά είναι πολύ χαμηλότερα από τα ποσά για τα οποία ζητείται συνδρομή.

Πίνακας 2: Επισκόπηση των ποσών για τα οποία ζητήθηκε συνδρομή και των εισπραχθέντων ποσών (2020-2025)

	Ποσά για τα οποία ζητήθηκε είσπραξη (όπως δηλώνονται από τα αιτούντα κράτη μέλη)	Εισπράχθηκαν κατόπιν αίτησης άλλων κρατών μελών, πριν από την αφαίρεση των ιδίων εξόδων (δηλώνονται από τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται η αίτηση)	Εισπράχθηκαν μέσω αιτήσεων προς άλλα κράτη μέλη (δηλώνονται από τα αιτούντα κράτη μέλη)
	σε EUR (στρογγυλοποιημένο σε 1 000)	*σε EUR (στρογγυλοποιημένο σε 1 000)*	*σε EUR (στρογγυλοποιημένο σε 1 000)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

2.2. Σχετικά με τις προσπάθειες των κρατών μελών να παράσχουν αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη φόρων

8. Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των ποσών για τα οποία ζητείται συνδρομή για την είσπραξη και των ποσών που δηλώνονται (τόσο από το αιτούν κράτος μέλος όσο και από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση) ως πράγματι εισπραχθέντα (πίνακας 2). Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι:
   - η συνδρομή για την είσπραξη χρησιμοποιείται γενικά ως έσχατη λύση, αφού εξαντληθούν τα εθνικά μέτρα είσπραξης[10]. Αυτό σημαίνει ότι οι αιτήσεις συνδρομής για την είσπραξη αφορούν γενικά δύσκολες υποθέσεις, οι οποίες σχετίζονται με παλαιές (ή παλαιότερες) απαιτήσεις·
   - τα μέτρα είσπραξης συνήθως απαιτούν χρόνο. Ακόμη και όταν η είσπραξη είναι (εν μέρει) επιτυχής, συνήθως παράγει αποτελέσματα μόνο έπειτα από ορισμένο χρονικό διάστημα και όχι κατά το έτος υποβολής της σχετικής αίτησης·
   - τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται αυτόματα σχετικά με τα ποσά που πράγματι εισπράχθηκαν (τα οποία είναι διαθέσιμα από το 2025) δεν περιλαμβάνουν πάντα δεδομένα σχετικά με τις μερικές εισπράξεις, οι οποίες αποτελούν μέρος των μέτρων είσπραξης που βρίσκονται σε εξέλιξη, στον βαθμό που τα εν λόγω δεδομένα δεν δηλώνονται πάντα συστηματικά στην κοινοποίηση που υποβάλλεται από τις αρχές στις οποίες απευθύνεται η αίτηση προς τα αιτούντα κράτη μέλη·
   - δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τα συνολικά ποσά που καταβλήθηκαν απευθείας. Στα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα ποσά που πράγματι εισπράχθηκαν,

[10] Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας για την είσπραξη, πριν ζητήσει είσπραξη από άλλο κράτος μέλος, το αιτούν κράτος μέλος πρέπει πρώτα να χρησιμοποιήσει τις δικές του εθνικές διαδικασίες είσπραξης, εκτός αν είναι προφανές ότι δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς είσπραξη στο αιτούν κράτος μέλος ή ότι οι εν λόγω διαδικασίες δεν θα καταλήξουν στην πλήρη εξόφληση της απαίτησης και η αιτούσα αρχή έχει συγκεκριμένες πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο διαθέτει περιουσιακά στοιχεία στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, ή αν η προσφυγή στις διαδικασίες αυτές στο αιτούν κράτος μέλος θα δημιουργούσε δυσανάλογες δυσχέρειες.

όπως δηλώνονται από τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται η αίτηση —και, από το 2025, τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται μέσω του αυτοματοποιημένου εργαλείου— δεν λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που καταβλήθηκαν απευθείας από τους οφειλέτες στο αιτούν κράτος μέλος, κατόπιν αίτησης είσπραξης προς το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Το 2025, πραγματοποιήθηκαν τέτοιες άμεσες εξοφλήσεις τουλάχιστον 6 116 φορές (2 622 μερικές εξοφλήσεις και 3 494 πλήρεις εξοφλήσεις της απαίτησης)·

- το «ποσοστό επιτυχίας» και τα αποτελέσματα των μέτρων είσπραξης που λαμβάνουν οι αρχές στις οποίες απευθύνεται η αίτηση εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες που δεν εμπίπτουν στον έλεγχό τους. Πρώτον, όταν υποβάλλεται αίτηση είσπραξης, δεν είναι βέβαιο, ή ενδέχεται να μην είναι βέβαιο, ότι είναι δυνατόν να εντοπιστεί/-ούν ο οφειλέτης ή περιουσιακά στοιχεία στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Αν δεν υπάρχουν δυνατότητες είσπραξης στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, οι αρχές στις οποίες απευθύνεται η αίτηση δεν μπορούν να εφαρμόσουν επιτυχή μέτρα είσπραξης. Επιπλέον, οι οφειλέτες μπορούν να αμφισβητήσουν επιτυχώς την εγκυρότητα μιας απαίτησης, ακόμη και μετά την έναρξη των διαδικασιών συνδρομής για την είσπραξη. Οι απαιτήσεις που ακυρώνονται ή μειώνονται εκ των υστέρων δεν δηλώνονται στα στατιστικά στοιχεία (καθώς στα στατιστικά στοιχεία λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που αναφέρονται στην αρχική αίτηση)[11].

9. Ωστόσο, από τις συλλεχθείσες πληροφορίες μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι διοικήσεις στις οποίες απευθύνεται η αίτηση δεν κάνουν πάντοτε επαρκείς προσπάθειες για την ικανοποίηση των αιτήσεων που λαμβάνουν. Οι επακόλουθες δράσεις δεν είναι πάντοτε συστηματικές, και η επικοινωνία σχετικά με την ικανοποίηση των αιτήσεων συχνά είναι άκαιρη και ανακριβής, ιδίως όσον αφορά τις αιτήσεις είσπραξης.

   Από το 2025 συλλέγονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με την έγκαιρη επιβεβαίωση της παραλαβής των αιτήσεων συνδρομής και των περαιτέρω επακόλουθων μηνυμάτων σχετικά με την εκτέλεση των αιτήσεων συνδρομής. Ωστόσο, πρέπει να συλλεχθούν πρώτα αυτά τα στατιστικά στοιχεία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ώστε να καταστεί δυνατός ο σχηματισμός απολύτως ακριβούς εικόνας για τις προσπάθειες που κάνουν τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται η αίτηση προκειμένου να ικανοποιήσουν εγκαίρως τις αιτήσεις συνδρομής.

2.3. Κύρια ζητήματα που ανέκυψαν κατά την εκτέλεση των αιτήσεων είσπραξης

[11] Παραδείγματα άλλων παραγόντων που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρχών στις οποίες απευθύνεται η αίτηση:

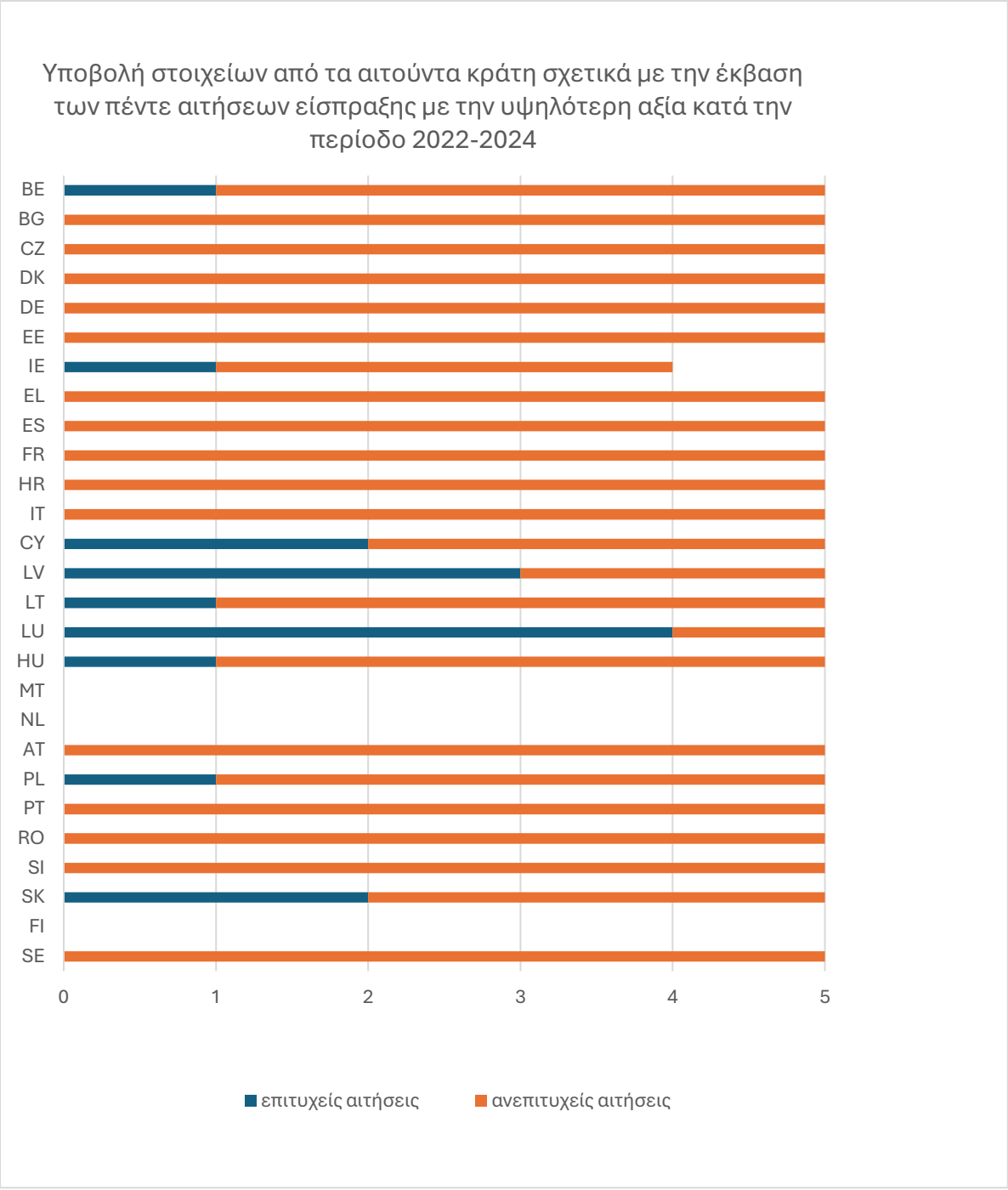
1. Ένα αιτούν κράτος μέλος μπορεί να αποστείλει αιτήσεις σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη σχετικά με την ίδια απαίτηση. Στην περίπτωση αυτήν, η απαίτηση θα πρέπει (μπορεί) να εισπραχθεί μόνο μία φορά. Ακόμη και αν η εν λόγω απαίτηση εισπραχθεί πλήρως σε ένα κράτος μέλος, το ποσοστό συνδρομής για την είσπραξη στα άλλα κράτη μέλη δεν θα δείξει ότι η απαίτηση εισπράχθηκε πλήρως, αλλά ότι δεν εισπράχθηκε καθόλου.
2. Αν ένα αιτούν κράτος μέλος αποστείλει αίτηση είσπραξης επιστρεπτέου ποσού ΦΠΑ, το εργαλείο συλλογής στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιείται στον τομέα της συνδρομής για την είσπραξη δεν θα λαμβάνει υπόψη το ποσό της επιστροφής ΦΠΑ που κατάσχεται, αλλά θα λαμβάνει υπόψη ολόκληρο το ποσό της μη καταβληθείσας φορολογικής οφειλής (το οποίο ενδεχομένως είναι πολύ υψηλότερο από το ποσό του επιστρεπτέου ΦΠΑ), καταλήγοντας έτσι σε στρέβλωση του ποσοστού συνδρομής για την είσπραξη που θα υπολογιζόταν με βάση τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία.
3. Ένα κράτος μέλος έλαβε αίτηση είσπραξης για έκτακτο ποσό άνω των 500 000 000 EUR. Η πιθανή μη είσπραξη αυτής της ενιαίας απαίτησης θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά το γενικό ποσοστό είσπραξης του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

10. Σε έκθεση του 2017 σχετικά με τη χρήση της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη φόρων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ παρατηρήθηκε ότι «*από τις διαβουλεύσεις των φορολογικών αρχών των κρατών μελών προκύπτει ότι η συνδρομή για την είσπραξη είναι αποτελεσματική σε απλές καταστάσεις (π.χ. μεθοριακοί εργαζόμενοι), όπου προσφέρει λύση έναντι της διασυνοριακής αναρμοδιότητας των φορολογικών αρχών. Ωστόσο, σε άλλες καταστάσεις —ιδίως όταν η μη συλλογή οφείλεται στη δόλια πρόθεση του οφειλέτη— η συνδρομή για την είσπραξη θεωρείται δυσκολότερη, όπως συμβαίνει με την είσπραξη στο ίδιο το αιτούν κράτος μέλος*»[12]. Η παρατήρηση αυτή εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα. Παρά την αύξηση των εισπραττόμενων ποσών, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των αιτούμενων και των εισπραττόμενων ποσών.

11. Για να σχηματίσει σαφή άποψη σχετικά με τους λόγους της αποτυχίας των αιτήσεων είσπραξης, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να αναλύσουν σε βάθος το αποτέλεσμα των πέντε αιτήσεων είσπραξης με την υψηλότερη αξία που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο 2022-2024. Οι συλλεχθείσες πληροφορίες επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει σημαντική απόκλιση μεταξύ των αιτούμενων και των εισπραττόμενων ποσών, το οποίο υποδηλώνει ότι οι εν λόγω αιτήσεις ήταν μόνο εν μέρει επιτυχείς.

[12] Έκθεση COM(2017) 778 final της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2017, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τη χρήση της συνδρομής για την είσπραξη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, σημείο 2 στοιχείο δ.

Πίνακας 3: Επισκόπηση των περιπτώσεων στις οποίες η είσπραξη ήταν επιτυχής ή ανεπιτυχής, όπως αναφέρθηκαν από το αιτούν κράτος[13]

[13] «Επιτυχής» είσπραξη σημαίνει ότι κατέστη δυνατόν να εισπραχθούν οι απαιτήσεις πλήρως ή εν μέρει από το κράτος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση ή ότι πραγματοποιήθηκαν άμεσες εξοφλήσεις προς το αιτούν κράτος. «Ανεπιτυχής» είσπραξη σημαίνει ότι δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό ή εισπράχθηκε περιορισμένο μόνο ποσό. Η Μάλτα δεν απέστειλε τέτοιες αιτήσεις κατά την οικεία περίοδο. Οι Κάτω Χώρες δεν απάντησαν στην εν λόγω έρευνα. Η Φινλανδία δεν απάντησε στο εν λόγω ερώτημα.

Πίνακας 4: Επισκόπηση των περιπτώσεων στις οποίες η είσπραξη ήταν επιτυχής ή ανεπιτυχής, όπως αναφέρθηκαν από το κράτος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση[14]

12. Σύμφωνα με τις συλλεχθείσες πληροφορίες, οι συνηθέστεροι φραγμοί που παρεμποδίζουν την αποτελεσματική συνδρομή για την είσπραξη είναι η κατάσταση αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή, όπως εξηγείται ανωτέρω, η απουσία προσβάσιμων περιουσιακών στοιχείων στην επικράτεια του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και το γεγονός ότι η είσπραξη δεν είναι πλέον εφικτή.

[14] «Επιτυχής» είσπραξη σημαίνει ότι κατέστη δυνατόν να εισπραχθούν οι απαιτήσεις πλήρως ή εν μέρει από το κράτος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση ή ότι πραγματοποιήθηκαν άμεσες εξοφλήσεις προς το αιτούν κράτος. «Ανεπιτυχής» είσπραξη σημαίνει ότι δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό ή εισπράχθηκε περιορισμένο μόνο ποσό. Οι Κάτω Χώρες δεν απάντησαν στην εν λόγω έρευνα. Η Φινλανδία δεν απάντησε στο εν λόγω ερώτημα.

Οι υποθέσεις δόλιας αφερεγγυότητας εξακολουθούν να αποτελούν ιδιαίτερη πρόκληση, δεδομένης της δυσκολίας εντοπισμού περιουσιακών στοιχείων σε διασυνοριακό επίπεδο και των περιορισμών της τρέχουσας διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της αφερεγγυότητας.

Η έρευνα επιβεβαίωσε ότι η έγκαιρη πρόσβαση σε ακριβείς πληροφορίες (επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και τη θέση των περιουσιακών στοιχείων, τους οφειλέτες και άλλα πρόσωπα που ευθύνονται για τη σχετική φορολογική οφειλή) αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιτυχία της συνδρομής για την είσπραξη. Όταν οι πληροφορίες καθυστερούν ή είναι ελλιπείς ή παρωχημένες, υπονομεύεται ή μειώνεται η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας.

Η έγκαιρη υποβολή των αιτήσεων συνδρομής για την είσπραξη είναι ουσιαστικής σημασίας. Οι καθυστερήσεις από τα αιτούντα κράτη μέλη όσον αφορά την αξιολόγηση των απαιτήσεων και την έναρξη της συνδρομής για την είσπραξη μπορούν να μειώσουν σημαντικά τις πιθανότητες επιτυχούς είσπραξης.

Οι προσπάθειες είσπραξης υπονομεύονται περαιτέρω από τις χρονοβόρες διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου και από τις χρονοβόρες διαφορές που συνδέονται με τις φορολογικές απαιτήσεις. Σε περίπτωση αμφισβήτησης των απαιτήσεων, δεν μπορεί, καταρχήν, να ζητηθεί συνδρομή για την είσπραξη, και ο χρόνος που απαιτείται για την έκδοση οριστικής απόφασης επί της φορολογικής οφειλής συχνά μειώνει την πιθανότητα επιτυχούς εκτέλεσης σε μεταγενέστερο στάδιο.

Επιπλέον, οι πολύπλοκοι και συχνά μεταβαλλόμενοι φορολογικοί κανόνες ενδέχεται να αυξήσουν τον αριθμό των αμφισβητούμενων απαιτήσεων, με αποτέλεσμα περαιτέρω καθυστερήσεις και αβεβαιότητα.

3. Βελτίωση της είσπραξης φόρων σε εθνικό επίπεδο και της συνδρομής για την είσπραξη σε διασυνοριακό επίπεδο

3.1. Βελτίωση της είσπραξης φόρων σε εθνικό επίπεδο

13. Η μη είσπραξη φόρων οδηγεί σε σημαντικές ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές. Γραφήματα σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές στο τέλος του έτους σε εθνικό επίπεδο παρουσιάζονται στο παράρτημα 2. Ωστόσο, χωρίς κοινή μεθοδολογία για την αξιολόγηση των ποσοστών είσπραξης φόρων σε εθνικό επίπεδο, είναι δύσκολο να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της είσπραξης στα κράτη μέλη. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ανέφεραν εξαιρετικά ανομοιογενείς μεθοδολογίες για τον υπολογισμό του ποσοστού είσπραξης φόρων σε εθνικό επίπεδο. Ορισμένα κράτη μέλη χρησιμοποιούν δείκτες βάσει χρόνου (με διαφορετικές περιόδους αναφοράς), ενώ άλλα εστιάζουν στο απόθεμα ληξιπρόθεσμων οφειλών. Ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν ποσοστά αποτελεσματικότητας της επιβολής και κάποια ενσωματώνουν στόχους πολιτικής. Αρκετά κράτη μέλη εξαιρούν τις μη εισπράξιμες ή ανασταλείσες οφειλές όταν υπολογίζουν την αποτελεσματικότητα της είσπραξης, ενώ άλλα βασίζονται σε ευρύτερους δείκτες συμμόρφωσης που δεν συνδέονται άμεσα με την επιβολή της είσπραξης. Ως εκ τούτου, οι αποκλίσεις σε βασικούς ορισμούς (π.χ. «ληξιπρόθεσμες οφειλές», «εισπράξιμη οφειλή», «ανακληθείσα οφειλή») περιορίζουν τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων.

14. Παρότι οι εθνικές διοικήσεις εξακολουθούν να προσαρμόζουν τις δομές και τις διαδικασίες τους προκειμένου να ενισχύσουν τη συνδρομή για την είσπραξη, απαιτούνται περαιτέρω μέτρα.

15. Οι αποδοτικές (ιδίως η έγκαιρη υποβολή των αιτήσεων και η ταχεία εκτέλεση) και αποτελεσματικές διαδικασίες είσπραξης φόρων εξακολουθούν να είναι καίριας σημασίας. Ορισμένες διοικήσεις διαθέτουν συγκεντρωμένες αρμοδιότητες ή διασφαλίζουν μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση για διαφορετικές κατηγορίες φόρων. Η αποτελεσματικότητα αυτής της προσέγγισης εξαρτάται από την πλήρη πρόσβαση της υπεύθυνης για την είσπραξη αρχής σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, ώστε να εφαρμόζει μια συνολική στρατηγική είσπραξης.

16. Η καλή συνεργασία μεταξύ των φορολογικών αρχών και των αρχών/διαχειριστών αφερεγγυότητας είναι επίσης καίριας σημασίας, ιδίως για να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις σχετικά με την από κοινού ευθύνη σε υποθέσεις δόλιας αφερεγγυότητας μπορούν να καταλήξουν σε αποτελεσματική είσπραξη.

17. Απαιτούνται προσπάθειες για τη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών αξιολόγησης και αμφισβήτησης. Η απλούστευση των φορολογικών κανόνων, η επιτάχυνση των φορολογικών ερευνών και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών επίλυσης διαφορών είναι καίριας σημασίας για την αποφυγή των καθυστερήσεων που υπονομεύουν τις προοπτικές είσπραξης.

18. Το 2026 συστάθηκε μια νέα ομάδα έργου Fiscalis (FPG 069) για να προσδιορίσει τρόπους βελτίωσης της είσπραξης και ανάκτησης φορολογικών οφειλών, με τη χρήση συγκριτικής ανάλυσης, ψηφιακού μετασχηματισμού και συνεργατικής νοοτροπίας. Η εν λόγω ομάδα έργου Fiscalis θα αποτελέσει ευκαιρία προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα οι πραγματικές επιδόσεις των εθνικών διαδικασιών είσπραξης. Το αποτέλεσμα αυτού του έργου θα συμβάλει στον εντοπισμό περαιτέρω ευκαιριών και τομέων για βελτίωση.

3.2. Βελτίωση της συνδρομής για την είσπραξη φόρων σε διασυνοριακό επίπεδο

19. Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η εκτέλεση των διασυνοριακών αιτήσεων, οι φορολογικές αρχές στις οποίες απευθύνεται η αίτηση θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διενέργεια της είσπραξης με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, χωρίς περιττές καθυστερήσεις.

20. Το 2025 η κοινότητα AIAC της ΕΕ[15] εξέδωσε σημείωμα καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο μετριασμού του κινδύνου μη καταβολής φόρων με τη συμπερίληψη της είσπραξης στους πολυμερείς ελέγχους και σε άλλες δραστηριότητες προηγμένης διεθνούς διοικητικής συνεργασίας για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των φόρων.

21. Εκτός από την εξέταση των εθνικών διαδικασιών είσπραξης, κύριος στόχος της προαναφερθείσας ομάδας έργου Fiscalis (FPG 069) είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ταχύτητας και του δίκαιου χαρακτήρα της είσπραξης και ανάκτησης φορολογικών οφειλών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ μέσω της δημιουργίας μηχανισμού ταχείας συνεργασίας για διασυνοριακές φορολογικές υποθέσεις μεγάλης κλίμακας.

22. Το 2024 συστάθηκε ομάδα έργου Fiscalis (FPG 046) για να βελτιώσει τις διαδικασίες καταβολής και είσπραξης στο πλαίσιο του συστήματος της μονοαπευθυντικής θυρίδας (OSS) για τον ΦΠΑ , καθώς επίσης για να εξετάσει τον τρόπο αντιμετώπισης των φορολογικών συνεπειών της μη καταβολής του οφειλόμενου ΦΠΑ ή της έναρξης διαδικασιών αφερεγγυότητας κατά εταιρειών καταχωρισμένων στο σύστημα OSS. Περαιτέρω έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη προκειμένου να καθοριστεί η έκταση του

[15] Κοινότητα Προηγμένης Διεθνούς Διοικητικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση της χρήσης ταυτόχρονων ή πολυμερών ελέγχων, κοινών λογιστικών ελέγχων, της παρουσίας υπαλλήλων σε αλλοδαπά διοικητικά γραφεία και της συμμετοχής σε διοικητικές έρευνες.

προβλήματος.

Στο πλαίσιο του ενωσιακού συστήματος OSS, το κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS εισπράττει τον εν λόγω ΦΠΑ και στη συνέχεια τον μεταβιβάζει στα κράτη μέλη κατανάλωσης. Ωστόσο, την ευθύνη για την είσπραξη του μη καταβληθέντος ΦΠΑ φέρουν τα κράτη μέλη κατανάλωσης, ακόμη και αν ο φορολογούμενος δεν είναι εγκατεστημένος σε αυτά. Αυτό απαιτεί από τα κράτη μέλη κατανάλωσης να υποβάλουν αιτήσεις είσπραξης στο κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS. Αυτή η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών ταυτοποίησης στην OSS και των κρατών μελών κατανάλωσης δημιουργεί πρόσθετο διοικητικό φόρτο, ιδίως όταν πολλά κράτη μέλη κατανάλωσης αποστέλλουν αιτήσεις συνδρομής που αφορούν τον ίδιο οφειλέτη.

Η εν λόγω ομάδα έργου Fiscalis κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται να εξεταστούν περαιτέρω τρόποι βελτίωσης της είσπραξης του ΦΠΑ που παραμένει ανεξόφλητος στο πλαίσιο του ενωσιακού καθεστώτος της OSS. Έχουν προταθεί διάφορες επιλογές, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης των σχετικών διατάξεων της οδηγίας για τον ΦΠΑ (οδηγία 2006/112/ΕΚ), ώστε να μπορεί το κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS να αναλάβει την άμεση ευθύνη για την είσπραξη του μη καταβληθέντος ΦΠΑ στο σύστημα OSS. Άλλες επιλογές πολιτικής θα μπορούσαν να συνίστανται στην απλούστευση της διαδικασίας στο πλαίσιο της οδηγίας για την είσπραξη όσον αφορά τις απαιτήσεις ΦΠΑ στο σύστημα OSS, για παράδειγμα με την κατάργηση της απαίτησης για ενιαίο έντυπο κοινοποίησης ή για ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση, δεδομένου ότι το κράτος μέλος ταυτοποίησης στην OSS διαθέτει ήδη τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με τον μη καταβληθέντα ΦΠΑ στο σύστημα OSS.

23. Έχουν επίσης τεθεί ερωτήματα σχετικά με την τρέχουσα πρακτική της κατάσχεσης επιστρεπτέων ποσών ΦΠΑ. Το άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 επιτρέπει τη μεταφορά της επιστροφής ΦΠΑ που οφείλεται σε φορολογούμενο σε ένα κράτος μέλος απευθείας σε άλλο κράτος μέλος, όταν ο εν λόγω φορολογούμενος έχει εκκρεμείς οφειλές. Μολονότι η διαδικασία αυτή διευκολύνει την είσπραξη, επί του παρόντος απαιτεί τη συγκατάθεση του οφειλέτη. Ελλείψει τέτοιας συγκατάθεσης, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν αιτήσεις συνδρομής για την είσπραξη, το οποίο αυξάνει τον διοικητικό φόρτο τόσο για τα αιτούντα κράτη μέλη όσο και για τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται η αίτηση. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που υπέβαλαν τα κράτη μέλη, το 2025 καταγράφηκαν τουλάχιστον 912 αιτήσεις είσπραξης που αφορούσαν επιστρεπτέα ποσά ΦΠΑ.

4. Συμπεράσματα

24. Η αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη δυνάμει της οδηγίας για την είσπραξη έχει καταστεί ολοένα και πιο σημαντικό εργαλείο για τη διασφάλιση της δίκαιης φορολόγησης και την προστασία των δημόσιων εσόδων στην ΕΕ. Οι αιτήσεις και τα εισπραχθέντα ποσά έχουν αυξηθεί σημαντικά, γεγονός που καταδεικνύει τη συνολική αξία του ισχύοντος συστήματος.

25. Ωστόσο, η επιβολή απαιτήσεων που είναι πολύπλοκες ή υψηλής αξίας εξακολουθεί να είναι δύσκολη. Η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των μέτρων είσπραξης περιορίζονται από την έλλειψη προσβάσιμων περιουσιακών στοιχείων, από τις καταστάσεις αφερεγγυότητας, από τις χρονοβόρες διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου και από τις χρονοβόρες διαφορές.

26. Η έρευνα και οι ανταλλαγές απόψεων με τις εθνικές διοικήσεις υπογραμμίζουν πόσο σημαντικό είναι να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε διασυνοριακό

επίπεδο προκειμένου να αντιμετωπιστεί η συνεχής αύξηση του αριθμού των αιτήσεων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα εξής:

- στην απλούστευση των κανόνων με σκοπό τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για τις διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου και τη μείωση των αμφισβητήσεων και των καθυστερήσεων·
- στην επένδυση σε αποδοτικές διαδικασίες είσπραξης και ανάκτησης και σε επαρκή διοικητική ικανότητα στα αιτούντα κράτη μέλη και στα κράτη μέλη προς τα οποία απευθύνεται η αίτηση, καθώς και στη διερεύνηση των ευκαιριών που προσφέρουν η τεχνητή νοημοσύνη και οι ψηφιακές τεχνολογίες με τις κατάλληλες διασφαλίσεις·
- στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των φορολογικών αρχών (αρχών είσπραξης φόρων) και των δικαστηρίων, καθώς και άλλων αρχών που εμπλέκονται σε υποθέσεις αφερεγγυότητας·
- στη διασφάλιση συνεπούς και έγκαιρης ανάληψης επακόλουθων δράσεων για τις αιτήσεις συνδρομής για την είσπραξη·
- στην αντιμετώπιση της δυσκολίας εντοπισμού περιουσιακών στοιχείων, διότι η ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία δεν διασφαλίζει πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο σε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό·
- στην αντιμετώπιση των κενών στη συνεργασία μεταξύ των αρχών είσπραξης φόρων και των αρχών που διαχειρίζονται τις διαδικασίες αφερεγγυότητας.

27. Η Επιτροπή θα στηρίξει τις εργασίες της ομάδας έργου Fiscalis για την είσπραξη και θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματά τους με σκοπό την παροχή στοιχείων για μελλοντικές αναλύσεις και πιθανά μέτρα. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα εξετάσει πώς μπορούν να βελτιωθούν οι επιχειρησιακές πρακτικές σε μεγάλες διασυνοριακές υποθέσεις είσπραξης. Στόχος είναι να αξιολογηθεί αν η πιο συντονισμένη, πολυμερής συνεργασία —ως συμπλήρωμα της τρέχουσας διμερούς συνεργασίας— μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, ιδίως σε πολύπλοκες υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται πολλά κράτη μέλη, όπου οι διμερείς προσεγγίσεις ενδεχομένως να είναι λιγότερο αποδοτικές.

28. Λόγω των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν οι χρονοβόρες αμφισβητήσεις στην είσπραξη των φόρων, η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει σε ποιον βαθμό μπορεί να βελτιωθεί η χρήση ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση της είσπραξης αμφισβητούμενων απαιτήσεων. Επί του παρόντος, ο αριθμός των αιτήσεων για ασφαλιστικά μέτρα εξακολουθεί να είναι περιορισμένος. Οι εργασίες της ομάδας έργου Fiscalis θα μπορούσαν να βοηθήσουν να αξιολογηθεί αν αυτό οφείλεται (εν μέρει) στην έλλειψη σαφών και/ή εναρμονισμένων διαδικασιών για την εφαρμογή ασφαλιστικών μέτρων σε διασυνοριακές υποθέσεις.

29. Από κοινού με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα διερευνήσει περαιτέρω τις προτιμώμενες επιλογές για τη βελτίωση της είσπραξης του ΦΠΑ που παραμένει ανεξόφλητος στο πλαίσιο του ενωσιακού καθεστώτος της OSS και για τη διευκόλυνση της άμεσης μεταφοράς της επιστροφής του ΦΠΑ που οφείλεται σε φορολογούμενο σε ένα κράτος μέλος σε άλλο κράτος μέλος όπου ο εν λόγω φορολογούμενος έχει εκκρεμείς οφειλές.

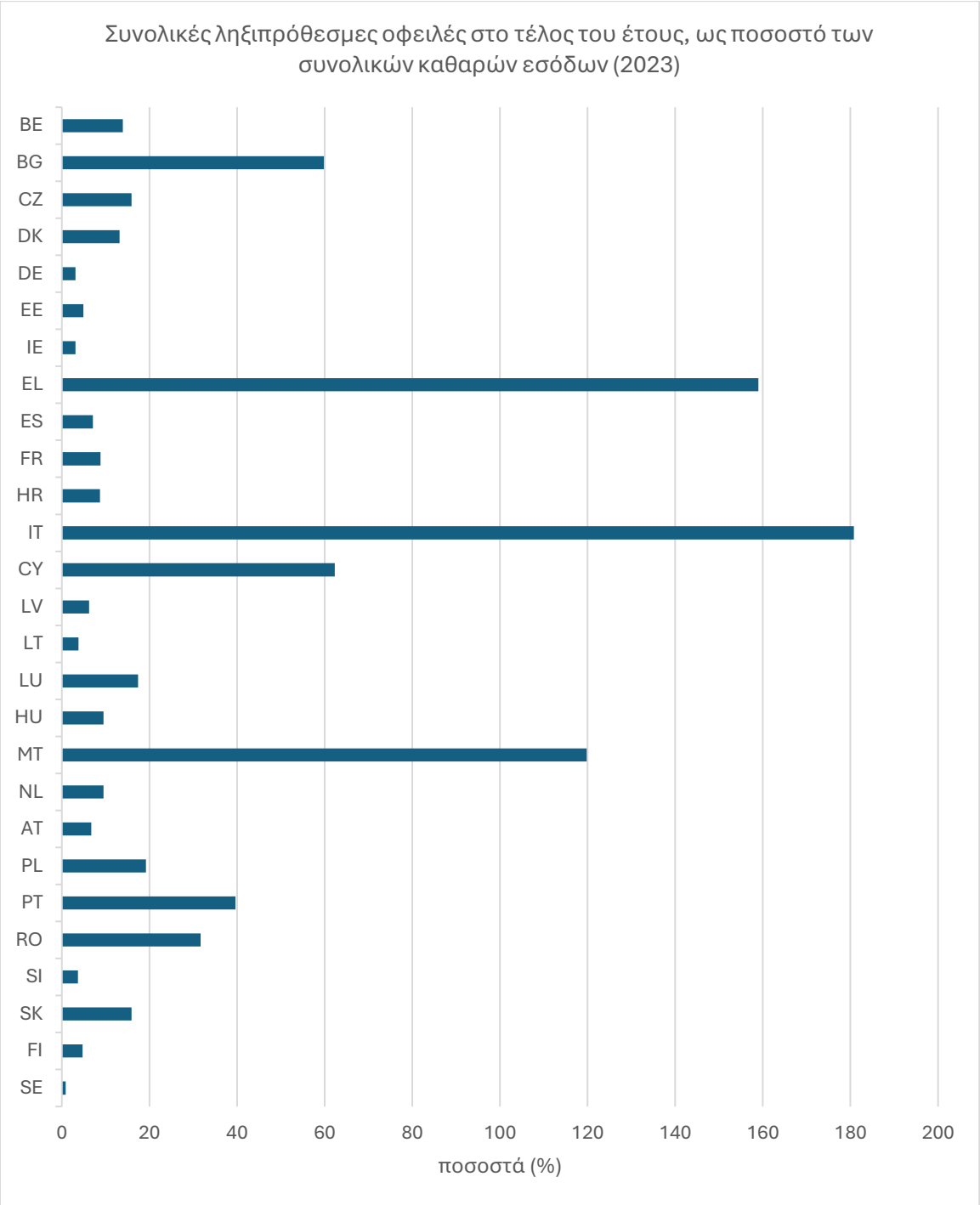
30. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να στηρίζει τις διοικήσεις μέσω καθοδήγησης, παρακολούθησης και, κατά περίπτωση, νομοθετικών πρωτοβουλιών. Θα έχει επίσης ως στόχο την ανάπτυξη συνδρομής για την είσπραξη στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να εξακολουθήσουν να συνεργάζονται με την Επιτροπή για να διασφαλίσουν την επιτυχή υλοποίηση των εν λόγω μέτρων.

Παράρτημα 1. Επισκόπηση των αριθμών αιτήσεων που ελήφθησαν από όλα τα κράτη μέλη (2024-2025)

	Αιτήσεις παροχής πληροφοριών		Αιτήσεις κοινοποίησης		Αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων		Αιτήσεις είσπραξης	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Σύνολο	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

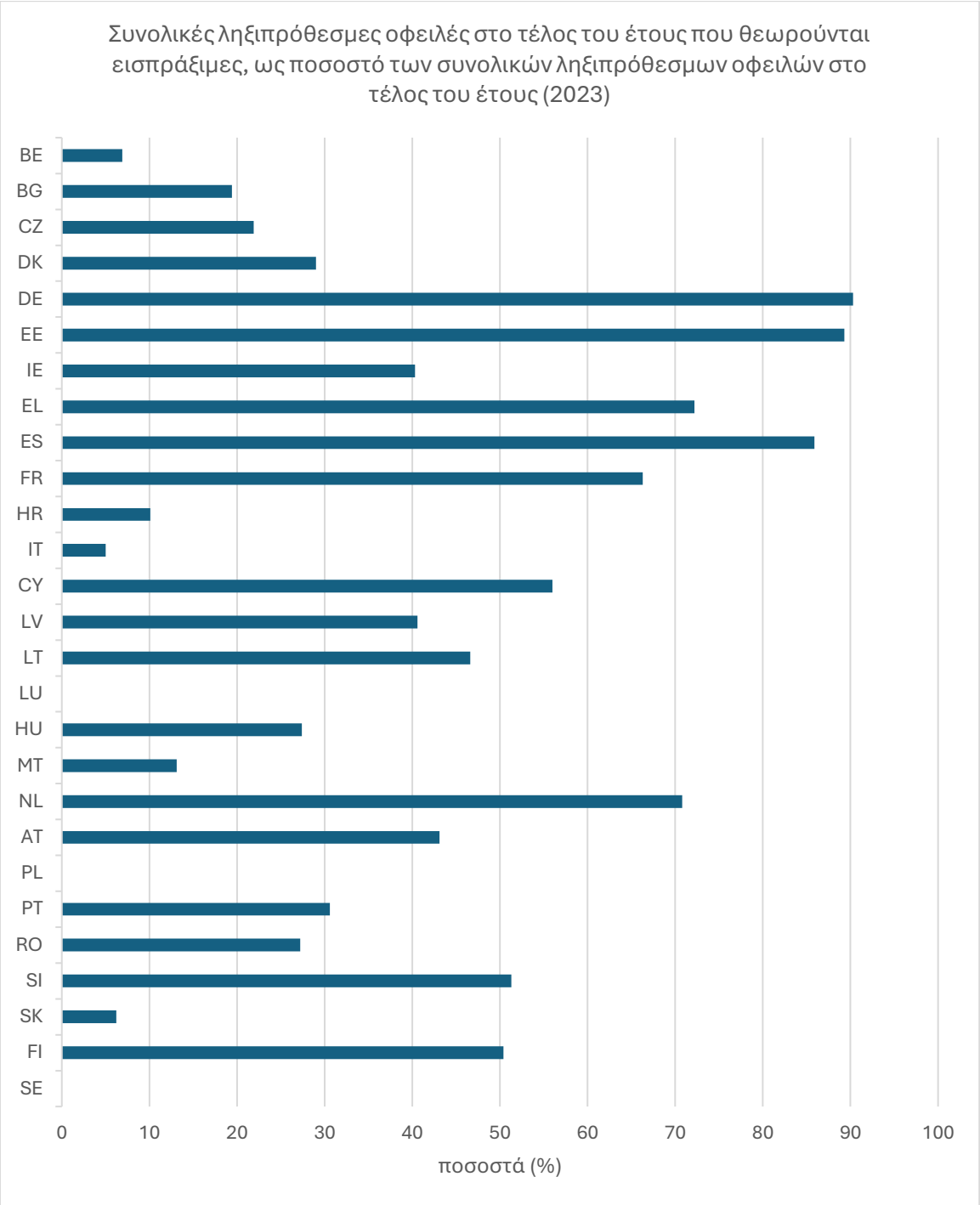
Παράρτημα 2: Δείκτες ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών σε εθνικό επίπεδο

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται επισκόπηση των συνολικών ληξιπρόθεσμων οφειλών στο τέλος του έτους, ως ποσοστό των συνολικών καθαρών εσόδων (στοιχεία για το 2023)[16].

[16] Στοιχεία που αντλήθηκαν από την έκθεση του ΟΟΣΑ για τη φορολογική διοίκηση του 2025, σ. 105, γραφήματα 7.2 και 7.3 (Tax Administration 2025 | ΟΟΣΑ). Πηγή: ADB, CIAT, IOTA, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, International Survey on Revenue Administration, Πίνακας D.41 Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears, http://isoradata.org.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται επισκόπηση των συνολικών ληξιπρόθεσμων οφειλών στο τέλος του έτους οι οποίες θεωρούνται εισπράξιμες, ως ποσοστό των συνολικών ληξιπρόθεσμων οφειλών στο τέλος του έτους (στοιχεία για το 2023)[17].

[17] Στοιχεία που αντλήθηκαν από την έκθεση του ΟΟΣΑ για τη φορολογική διοίκηση του 2025, σ. 106, γράφημα 7.4 (Tax Administration 2025 | ΟΟΣΑ). Πηγή: ADB, CIAT, IOTA, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, International Survey on Revenue Administration, Πίνακας D.41 Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears, http://isoradata.org.